

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ สถานการณ์และปัญหาของการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
ของประชาชนบ้านแพะหนองแดง ตำบลทุ่งฝาย อำเภอเมือง
จังหวัดลำปาง

ผู้เขียน นายวรพจน์ เครือจันท๊ะ

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ.ดร.เฉลิมพงษ์ ชิตไพศาล

ประธานกรรมการ

รศ.ชนารักษ์ สุวรรณประพิศ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา วัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาสถานการณ์และ
ปัญหาโรคไข้เลือดออก ของประชาชนบ้านแพะหนองแดง หมู่ที่ 3 ตำบลทุ่งฝาย อำเภอเมือง จังหวัด
ลำปาง ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคมถึงกรกฎาคม พ.ศ.2547 วิธีการเก็บข้อมูลใช้
หลายวิธีประกอบกัน ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกต การสนทนากลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า
ระบบนิเวศวิทยาของหมู่บ้าน ประชาชนมีการสร้างบ้านเรือนอยู่อย่างแออัดไม่มีระเบียบ มีการเก็บ
สำรองน้ำไว้จำนวนมากโดยไม่มี การป้องกันการวางไข่ของยุง วิธีชีวิตผู้คนพบว่าหมู่บ้านยังคงมีสภาพ
เป็นสังคมชนบท มีการปกครองโดยใช้ระบบกฎของหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านถ้าไม่ให้ความ
ร่วมมือในการทำกิจกรรมส่วนรวมจะถูกลงโทษโดยการปรับเป็นเงินแล้วนำรายได้จากการปรับเข้าเป็น
เงินส่วนรวมของหมู่บ้าน เศรษฐกิจของหมู่บ้านพบว่าหมู่บ้านมีระบบเศรษฐกิจที่ดี ประชาชนจะมี
อาชีพเกษตรกรรมในฤดูฝน และประกอบอาชีพรับจ้างเสริมในฤดูแล้ง ประสบการณ์การป้องกันและ
รักษาโรคไข้เลือดออกพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการรณรงค์กำจัดลูกน้ำยุงโดยวิธีทาง
กายภาพ และมีความเห็นว่าโรคไข้เลือดออกเป็นโรคที่รักษาได้ง่ายเพียงแต่ใช้น้ำเกลือรักษา ด้าน
มาตรการของหน่วยงานสาธารณสุขพบว่าสถานีอนามัยท่าโทก ได้มีมาตรการในการป้องกันโรค
ล่วงหน้าโดยการเฝ้าระวังลูกน้ำยุงลาย มีการรณรงค์กำจัดลูกน้ำยุงลายในเทศกาลสำคัญ มีการนำข้อมูล

มาสรุปในการประชุมประจำเดือนของอาสาสมัครสาธารณสุข แต่ไม่มีการนำข้อมูลมาสรุปให้
ประชาชนได้ทราบในที่ประชุมของหมู่บ้าน มีการประสานงานกับ โรงเรียนเพื่อกำจัดยุงตัวแก่และ
ทำลายลูกน้ำยุงลายก่อนเปิดเทอม มีประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งผายเพื่อขอสนับสนุน
เครื่องพ่นหมอกควันและสารเคมีในการกำจัดลูกน้ำยุงลายและยุงตัวแก่ ในส่วนของประชาชนพบว่า
ประชาชนมีความเห็นว่า กิจกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของหมู่บ้านประชาชนมี
หน้าที่เพียงให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและรับผลประโยชน์จากการมีกิจกรรมในหมู่บ้านเท่านั้น
โดยไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการคิด หรือตัดสินใจในการดำเนินการ

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a detailed illustration of an elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a decorative crown-like element. The elephant is surrounded by a circular border containing the text "CHIANG MAI UNIVERSITY 1964". There are also decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Situation and Problems of Prevention and Control of DHF in
Ban Paenongdaeng, Tambon Thung Fai, Amphoe Mueang,
Changwat Lampang

Author Mr. Vorapot Kruajanta

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee :

Asst.Prof. Chalermpong Chittaisong	Chairperson
Assoc.Prof. Thanaruk Suwanprapisa	Member

Abstract

The objective of this narration study was to study situation and problems affecting haemorrhagic fever prevention and control of Ban Paenongdaeng population Tambon Thung Fai Amphoe mueang , Changwat Lampang during 2547 B.E. The data collection was through in-depth interview, observation and group discussion. From the ecological studied, it was found that village's shelters were crowded and lacked of mosquito's egg treatment around water reservation. From the daily life studied, it was found that the villager live in country style according to the village rules, of this, if any member was not participate to village activities, that one then was fined to village fund. From the economical studied, it was found that the village economy was at the good level according to income from rainy agriculture product and from the other works during summer. From haemorrhagic fever prevention experiences and participation found in the villager were at the low level and they viewed that haemorrhagic fever was so simply fever, and only taking salt water can be treated this fever. From the public health studied at Ta Thok public health office, haemorrhagic fever prevention was set by promoting mosquito diminish during special season, and the result was concluded to public health volunteer monthly but this result was not in formed to the villager. Anyhow, participation between schools and authority to diminish mosquito was set before semester break and chemical and dryer used to diminish

mosquito were supported by local authority. From the studied of villager's view, it was found that the villager was only take participate and gain benefit from activities of haemorrhagic fever prevention and control while participation in making decision was found at the low level.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved